

Veranderingsparagraaf beleid herverdelen groepen toevoeging schoolgids 2024-2025

1. Inleiding

Het klassikale onderwijs op De Heijcant, zoals we dat vandaag de dag kennen, vindt zijn oorsprong in de industriële revolutie. In een tijd waarin onderwijs steeds breder toegankelijk werd, ontstond de behoefte aan een gestructureerde en efficiënte manier van lesgeven. Het leerstofjaarklassensysteem, waarbij kinderen van dezelfde leeftijd in één groep werden geplaatst en gezamenlijk onderwijs kregen, bood een oplossing. Dit model zorgde voor overzicht, structuur en een effectieve overdracht van kennis, en werd daarmee de standaard in het Nederlandse onderwijssysteem.

Dit model bleef ook op De Heijcant dominant, mede doordat het goed aansloot bij de maatschappelijke behoefte aan orde en doelgericht onderwijs. Leerkrachten konden hun lessen afstemmen op een specifieke leeftijdsgroep, en leerlingen groeiden op binnen een stabiele, herkenbare leeromgeving. Dit model heeft bewezen effectief te zijn in het bieden van zowel didactische als sociaal-emotionele ontwikkeling.

De samenleving is echter voortdurend in beweging, en dat geldt ook voor het onderwijs op De Heijcant. Veranderende inzichten over differentiatie, individualisering en onderwijs op maat hebben geleid tot discussies over de meest optimale groepsindeling. Daarbij kwam de vraag op of combinatiegroepen – waarbij verschillende leeftijdsgroepen samen leren – een waardevolle toevoeging konden zijn aan het bestaande systeem. Het gesprek hierover werd door het team van onze school gevoerd in het schooljaar 2023-2024.

In de loop van het schooljaar leek het erop dat we als Heijcant de keuze voor combi-groepen zouden gaan maken want combinatiegroepen kunnen voordelen hebben, zoals samenwerking tussen leeftijden en zelfstandigheid bij leerlingen. Toch bleek uiteindelijk dat de nadelen zwaarder wogen dan de voordelen en dat de keuze voor schoolbrede combi groepen ons noodzaakte om ook de net vastgestelde visie te wijzigen.

2. Het voorstel

We hanteren tot 2030 (einde schoolplanperiode) – mits de leerlingaantallen het toelaten – de keuze voor homogene groepen als de meest effectieve onderwijsvorm binnen onze school.

Omdat (onderlegger visie 4 luik vastgesteld door het team februari 2023) :

Op De Heijcant geloven we in ieder kind. We begeleiden leerlingen op koers naar hun beste zelf door steengoed onderwijs, waarin leren met hart, hoofd en handen centraal staat. Ons doel is een rijke leeromgeving waarin alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot wendbare en weerbare wereldburgers. Dit vraagt om een onderwijsstructuur die aansluit bij onze visie en waarin we een balans vinden tussen structuur en vrijheid, tussen focus en ervaring.

Vanuit deze gedachte kiezen we ervoor om – mits de leerlingenaantallen dit toelaten – te werken met homogene groepen. Dit besluit is gestoeld op de volgende overwegingen:

1. Zicht op alle kinderen.
Homogene groepen zorgen voor een overzichtelijke leeromgeving waarin leerkrachten de ontwikkeling van leerlingen beter kunnen volgen en afstemmen op hun behoeften. Dit sluit aan bij onze kracht van focus: structuur met vrijheid en doen waar we goed in zijn.
2. Activerend en bewegend leren.
Onze onderwijsaanpak is gericht op actief en ervaringsgericht leren. In homogene groepen kunnen we gericht aansluiten bij de leerbehoeften en interesses van een specifieke leeftijdsgroep.
3. Wel-zijn als basis.
4. Een harmonieuze, veilige en inspirerende leeromgeving is essentieel voor het welzijn van onze leerlingen. In homogene groepen kunnen we beter inspelen op de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen binnen hun leeftijdsfase.
5. Efficiëntie en expertise.
Leerkrachten kunnen zich binnen een homogene groepsindeling beter specialiseren in de specifieke onderwijsbehoeften van een bepaalde leeftijdsgroep.
6. Talentontwikkeling en differentiatie.
Een homogene groepsopbouw maakt het eenvoudiger om leerlingen te begeleiden in hun talentontwikkeling en differentiatie vorm te geven, zowel op didactisch als op sociaal-emotioneel vlak.

Door tot 2030 te kiezen voor een groepsindeling die in lijn ligt met onze visie, bouwen we samen aan een toekomst waarin elk kind de beste ontwikkelkansen krijgt.

3. Vastlegging.

Het beleid ten aanzien van de groepssamenstelling op De Heijcant wordt omschreven in onze schoolgids. Zie hiervoor de actuele schoolgids schooljaar 2024-2025 hoofdstuk 2 bladzijde 8 e.v.

Door diverse ontwikkelingen binnen onze school zien we nu de noodzaak om ons beleid op dit gebied opnieuw te formuleren en voor de komende vijf jaar vast te leggen.

De belangrijkste redenen voor deze beleidsaanpassing zijn:

1. *Teruglopende leerlingenaantallen en lastige groepsgrootten*
De daling van het aantal leerlingen maakt het lastiger om ieder jaar homogeen ingedeelde groepen te handhaven. In bepaalde situaties zal het vormen van combinatiegroepen* een noodzakelijke optie worden.

2. *Veranderende groepsdynamiek en sociale overwegingen*

We merken dat herverdeling van groepen vaker nodig is vanwege sociale aspecten en veranderende groepsdynamiek. Dit vraagt om een flexibele, weloverwogen aanpak bij de samenstelling van groepen.

3. *Ouders en de plaatsing van twee- of meerlingen*

Steeds vaker willen ouders het gesprek aangaan over de plaatsing van tweelingen of meerlingen in dezelfde of in verschillende groepen. We willen hier als school helder beleid over formuleren en deze gesprekken gestructureerd voeren.

4. *Organisatorische planning: eerder tijdspad voor plaatsingsverzoeken*

Om de groepsindeling zorgvuldig en tijdig te kunnen voorbereiden, is het noodzakelijk om verzoeken tot plaatsing eerder in het schooljaar in behandeling te nemen. Dit voorkomt organisatorische knelpunten en zorgt voor een soepel proces.

5. *Toenemende behoefte aan gesprek over doubleren*

Ouders stellen steeds vaker vragen over de mogelijkheid tot doubleren. Dit vraagt om een heldere, transparante werkwijze waarin we samen met ouders bekijken wat in het belang is van het kind.

6. *Welbevinden van kinderen en leerkrachten bij groepssamenstelling*

Het samenstellen van groepen heeft niet alleen impact op de kinderen, maar ook op de leerkrachten. Het welbevinden van beide groepen speelt een steeds grotere rol in het maken van keuzes rondom het koppelen van groepen.

4. De aanpassingen.

1. *Hergroeperen kan soms nodig zijn*

In sommige gevallen kan het nodig zijn om leerlingen opnieuw in te delen. Dit kan te maken hebben met:

- De verdeling van ondersteuning binnen een groep
- Een evenwichtige verdeling van jongens en meisjes
- Gedrag, sociale aspecten en groepsdynamiek

Bij deze laatste drie redenen bekijken we altijd eerst of we de situatie binnen de bestaande groep kunnen verbeteren door middel van interventies. Als deze onvoldoende effect hebben, kan herindeling plaatsvinden. Ons streven is om vanaf groep 7 de groepen in dezelfde samenstelling te houden.

2. Groepen 1 en 2 worden opnieuw ingedeeld

De jongste groepen veranderen elk jaar door nieuwe instroom en de overgang naar groep 3. Dit betekent dat kinderen uit groep 1 en 2 niet standaard als groep bij elkaar blijven. Bij de nieuwe indeling houden we rekening met:

- De instroom van nieuwe broertjes en zusjes
- Een evenwichtige verdeling van jongens en meisjes
- De voorbereiding op de overstap naar groep 3

3. Combinatiegroepen

Soms pakt het aantal leerlingen in een leerjaar zo uit dat er geen logische verdeling in 1 of 2 groepen mogelijk is. In dat geval kunnen we ervoor kiezen om een combinatiegroep te maken. Elk jaar bekijken we of een geformeerde combinatiegroep in dezelfde samenstelling blijft of dat een andere indeling wenselijk is.

4. Plaatsing van broertjes en zusjes / meerlingen

Als er meerdere groepen binnen een leerjaar zijn, plaatsen we broertjes en zusjes in verschillende groepen.

Bij twee- of meerlingen gaan we in overleg met ouders/verzorgers om samen te kijken wat de beste keuze is: wel of niet in dezelfde groep.

5. Verzoek tot bijzondere plaatsing

Ouder(s)/verzorger(s) die een sterke pedagogische, didactische of organisatorische reden hebben om hun kind in een specifieke groep te plaatsen, kunnen hiervoor een verzoek indienen. Dit moet gebeuren vóór 1 mei bij de directeur, met een duidelijke onderbouwing. De directeur bespreekt het verzoek met de bouwcoördinator en de leerkracht. Afhankelijk van de situatie wordt er een gesprek gevoerd met ouder(s)/verzorger(s).

6. Tijdelijk groepsindeling

Om het proces zo transparant mogelijk te maken, hanteren we de volgende tijdlijn:

Voor de meivakantie: Ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd over het aantal en de soort groepen in het volgende schooljaar.

Eind mei: De eerste opzet van de nieuwe groepsindeling is intern bekend. Eventuele gesprekken met ouder(s)/verzorger(s) zijn afgerond.

Eind mei/begin juni: De voorgestelde groepsindeling wordt besproken met de kwaliteitscoördinatoren.

Uiterlijk drie weken voor de zomervakantie: De definitieve groepsverdeling wordt gecommuniceerd naar ouder(s)/verzorger(s).

7. Doublure en groepsverdeling

Soms is het beter voor een kind om een jaar langer in dezelfde groep te blijven. In dat geval gaan we altijd in overleg met ouder(s)/verzorger(s) over de best passende plaatsing. Hierbij kan de ouder/verzorger aangeven of het kind – waar mogelijk – bij de huidige leerkracht blijft of dat er een voorkeur is voor plaatsing bij een vriendje/vriendinnetje. We nemen deze voorkeur mee bij de groepsindeling in mei.

8. Koppeling van groepen aan leerkrachten

Bij het koppelen van groepen aan leerkrachten houden we rekening met het welbevinden van zowel de kinderen als de leerkrachten. We streven ernaar een veilige en ondersteunende leeromgeving te creëren waarin iedereen zich prettig voelt.

*

Combinatiegroep: Een combinatiegroep is een groep waarin leerlingen uit twee (of soms meer) verschillende leerjaren samengevoegd worden in één klas, waarbij zij les krijgen van dezelfde leerkracht(en). Dit kan bijvoorbeeld een groep 3/4 of een groep 7/8 zijn. De leerkracht stemt het onderwijs af op de verschillende niveaus binnen de groep, met aandacht voor zowel gezamenlijke als specifieke instructiemomenten.

Heterogene groep: Een heterogene groep is een klas waarin leerlingen zitten met verschillende leeftijden, leerjaren of niveaus. Dit kan zowel een combinatiegroep zijn als een groep waarin de verschillen ontstaan door andere factoren, zoals niveauverschillen binnen één leerjaar. Heterogene groepen komen vaak voor in scholen die werken met unitonderwijs of thematisch onderwijs, waarbij leerlingen van verschillende leeftijden en niveaus samenwerken.